

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z protestu M. H.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

wyraża opinię, że zarzut protestu jest niezasadny.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. skarżący M. H. wniósł protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarżący podniósł naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Stwierdził, że miało miejsce popełnienie przestępstwa z art. 248 pkt 1 Kodeksu karnego, polegającego na bezprawnym niedopisaniu go do spisu wyborców, pomimo, że był uprawniony do głosowania. Na uzasadnienie swojego stanowiska wskazał, że dokonał zgłoszenia i dopisał się w pierwszej turze wyborów, przebywając za granicą, do okręgu wyborczego w S. (Chorwacja) i tam też zagłosował. W drugiej

turze wyborów zaplanował głosowanie w Polsce i w tym celu w dniu 2 lipca 2020 r. zgłosił wniosek o dopisanie go do spisu wyborców w okręgu znajdującym się w kraju. Wniosek został przyjęty, a dopiero w dniu głosowania po interwencji Przewodniczącej Obwodowej Komisji Wyborczej okazało się, że został on odrzucony. Zdaniem Skarżącego, doszło do naruszenia art. 28 § 1 pkt 2 k.wyb., skoro zgłosił on wniosek o dopisanie do spisu wyborców wcześniej niż na 5 dni przed terminem głosowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy Skarżącego spełnia warunki formalne, ale nie jest zasadny.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy, przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru.

Na mocy art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), wskazana ustawa określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do treści art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

W zakresie terminów i zasad złożenia wniosku o dopisanie się do spisu wyborców zasady wynikające z art. 28 § 1 pkt 2 k.wyb. są wyłączone przez przepisy szczególne, tj. u.wyb.2020, dlatego organy wyborcze nie mogły go naruszyć.

Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 9 u.wyb.2020, uwzględnione przez konsula zgłoszenie do spisu wyborców w obwodach głosowania za granicą utworzonych rozporządzeniem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku dla obywateli polskich przebywających za granicą (Dz.U. poz. 706), na podstawie art. 35 § 2 k.wyb., dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy pozostaje skuteczne w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

zarządzonych przez Marszałka Sejmu w kolejnym terminie, a więc w drugiej turze wyborów. Zgodnie z art. 3 ust. 10 u.wyb.2020 wyborca, o którym mowa w ust. 9, który zmienia miejsce pobytu przed dniem głosowania lub zamierza głosować korespondencyjnie może najpóźniej w 12 dniu przed dniem wyborów zawiadomić o tym konsula właściwego dla zgłoszenia, o którym mowa w ust. 9. Konsul dokonuje odpowiedniej zmiany w spisie lub skreśla wyborcę ze spisu wyborców, a w przypadku wyborcy, który wyraził zamiar głosowania korespondencyjnego, odnotowuje ten fakt w spisie wyborców. Skarżący, jak sam przyznał w proteście, złożył wniosek za pośrednictwem platformy e-PUAP w dniu 2 lipca 2020 r., a więc z uchybieniem 12-dniowego terminu.

Zgłoszenie z uchybieniem terminów, o których wyżej nie mogło być skuteczne. Tym bardziej zachowania organów wyborczych nie można traktować jako wypełniającego znamiona przestępstwa z art. 248 pkt 1 Kodeksu karnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, wyraził opinię jak w sentencji postanowienia.